

Dle čís. 8 § 344 tr. ř. uplatňuje stížnost, že předseda dal porotcům nesprávné právní poučení a že ve svém resumé vyložil nesprávně výsledky provedeného řízení. Zejména prý nesprávně vyložil smysl posudku soudních lékařů, že mrtvola Marie S-ové byla dopravena na místo nálezu odjinud, jakož i obsah svědecké výpovědi Antonie F-ové, která potvrdila jistý výrok obžalovaného, a dal prý nesprávné poučení porotcům v tom směru, že prý nemusí přihlížeti k tomu, co seznali svědci K. a K-ová v přípravném řízení, nýbrž toliko k tomu, co udali pod přísahou při hlavním přelíčení. Avšak stížnost přehlíží především, že zmatek dle čís. 8 §u 344 tr. ř. zakládá pouze nesprávnost právního poučení daného předsedou, nikoliv též vadnost resumé, totiž té části předsedova výkladu, v níž podává stručný přehled výsledků hlavního přelíčení; případné nesprávnosti této historické a skutkové části výkladu, kterou mohou porotci bez právnických vědomostí sami kontrolovati, nelze tudíž vůbec odporovati z důvodu zmatečnosti dle čís. 8 § 344 tr. ř. Výtkou nesprávného právního poučení lze se pak věcně zabývat jen tenkrát, byli-li jeho obsah zjištěn protokolem o hlavním přelíčení. Jeť věci obžalovaného a jeho obhájce, by k zachování svých práv žádali za zjištění doslovu právního poučení předsedova jeho protokolováním. V tomto případě ani obžalovaný, ani obhájce příslušného návrhu neučinili a obsah právního poučení zjištěn není, takže soud zrušovací nemá podkladu pro jeho přezkoumání.

Čís. 908.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pokud lze se dopustiti přeplácení cen (§ 9 lich. zák.) při vydražení sadu.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1922, Kr I 957/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mladé Boleslavi ze dne 25. července 1921, pokud jím byli obžalovaní sprostěni dle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin dle § 9 čís. 3 b) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Na několik sadařů byla podána obžaloba, že dne 5. června 1921 při nákupu třešní v obecních sadech, tudíž předmětu potřeby, jež dále zciziti hodlali, přepláceli prodatelem stanovenou cenu 1000 K a dopustili se tak přečinu přeplácení dle § 9, čís. 3 b) zákona o lichvě, ježto spáchali čin ve velkém rozměru. Nalézací soud sprostil obžalované z obžaloby. Po skutkové stránce vzal za zjištěno, že dne 5. června 1921 konala se v obci J. dražba třešní v obecních sadech, která obecním zastupitelstvem byla usnesena, že stanovena byla vyvolací cena 1000 K, při jejímž určení byla vzata za základ cena 50 h za 1 kg třešní a odhadnuto povrchně množství třešní na 25 až 30 q a konečně při této dražbě obžalovaní dražili a sad vydražil František Ř. za 6110 K, kterýžto peníz byl odveden obecní pokladně. K odůvodnění správního výroku uvedl soud, že vyvolací cenu

při dražbě nelze pokládati za cenu prodatelem požadovanou. Jestliť prý dražba zvláštním zařízením právním, při němž se předpokládá, že budou činěna podání nad nejnižší cenu, že se bude pokračovati, dokud se budou činiti podání vyšší, a kde odpor proti příklepu podateli nejvyššímu může býti opřen jen důvody zákonnými; mezi nimi není důvod ten, že podání dosáhlo vysokého stupně. Soud vyslovil dále, že dle jeho přesvědčení byla cena, při dražbě docílená, přiměřená. Byloť prý na stromech 30 až 32 q třešní a toto množství umožnilo prý obžalovanému Františku Ř-ovi prodávati třešně v drobném prodeji 1 kg po 3 K 50 h, kdežto jinde prý se prodávaly 1 kg po 5 až 10 K. Zmateční stížnosti státního zastupitelství, brojící proti sprošťujícímu výroku důvodem čís. 9 a) § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění. Proti názoru nalézacího soudu o dražbě jakožto zákonem dovoleném právním zařízením, při němž přihazování spočívá již v samém ústavu veřejné dražby, dlužno na druhé straně poukázat na platné dosud nařízení ze dne 18. března 1918, čís. 94 ř. zák., kterým dražba předmětů potřeby, až na výjimky, v nařízení tom stanovené, byla až na další zakázána. Než i z tohoto nařízení možno souditi, že veřejná dražba jako právní ústav, v podstatě na přeplácení založený, nebyla zásadně zákonem zakázána. Nelze proto užití prvního ustanovení § 9 »přeplácení prodatelem požadované ceny«. Rovněž nelze tu užití druhého ustanovení § 9 (»úředně stanovenou cenu«), poněvadž obchod ovocem byl v době činu vzhledem ku vládnímu nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 169 sb. z. a n. uvolněn a pro rok 1921 nebyla stanovena pro třešně úřední cena. Za to však lze užití ustanovení třetího (»cenu až dosud obvyklou«). Za takovou lze již dle obecné mluvy považovati cenu, která byla pro ten který předmět potřeby před dobou nákupu na určitém místě po přiměřenou dobu skutečně požadována a placena. (Viz rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 8. srpna 1916, čís. Kr III 103/16 sb. čís. 4321.) A tu je zvykem, že ovoce na stromě draží se a prodává se z volné ruky již před dozráním. Pro ceny ve velkém netřeba čekati, až úroda uzraje a cena v prodeji drobném se vytvoří. Jest možno, srovnáním s jinými dražbami a zvláště s daleko kulantnějšími prodeji z volné ruky cenu pro sklizeň dotyčného roku, zde 1921, zjistiti, načež teprve po zjištění této obvyklé ceny lze se vysloviti o tom, dána-li skutková podstata § 9 zákona lichovního. Nalézací soud měl tedy, poněvadž ani cena požadovaná ani cena úředně stanovená nepřicházejí v tomto případě v úvahu, nejprve zjistiti dle zásad shora vytknutých, zdali obžalovaní přepláceli cenu až dosud obvyklou, by pak na podkladě tom mohl teprve řešiti otázku viny ve smyslu § 9 zákona o lichvě. Poněvadž se tak nestalo, není tu prozatím onoho skutkového podkladu, jehož je při správném použití zákona zapotřebí, důsledkem čehož nemá zrušovací soud možnosti rozhodnouti hned ve věci samé.

Čís. 909.

Pokud zakládá podloudnictví též skutkovou podstatu podvodu.

Vylákání falešného osvědčení na politické správě za účelem vývozu a klamání finančních úřadů při podloudném vývozu jest pokládati za jednotný čin trestný.

(Rozh. ze dne 11. srpna 1922, Kr I 879/22.)